

הלכות הדף היומי

מסכת נוזר

תוכן

- א. ללקות באחת לעכב בשתים לסתור אינו סותר אלא ברוב ראשו.....1
- ב. לרבות את כל המעבירין ... כעין תער.....1
- ג. שלשה מנלחין ותגלחתן מצוה נזיר ומצורע ולוים וכולן שגילחו שלא בתער או ששיירו שתי שערות לא עשו ולא כלום.....3
- ד. ואינו חייב עד שילקטנו בתער ... איזהו גילוח שיש בו השחתה הוי אומר זה תער...4

דף מ.

א. ללקות באחת לעכב בשתים לסתור אינו סותר אלא ברוב ראשו

כבר התבאר לעיל דף לפ. שנזיר שגלח¹ אפילו שערה אחת² לוקה, אולם אם גלח בתוך ימי נזירותו אפילו יותר משערה אחת כל שהוא מיעוט שער ראשו בין בשוגג בין במזיד, אינו סותר מימי נזירותו אפילו יום אחד.

נתגלח רוב ראשו בין בתער, בין כעין תער, בין בזדון בין בשגגה, אפילו גלחוהו ליסטים באונס, הרי זה סותר שלשים יום עד שיהיה לו פרע, ואח"כ מתחיל למנות.

ולענין מצות גילוח אף על פי³ שאין התגלחת מעכב עליו⁴, כמו שהתבאר לעיל דף יד: מצוה לגלח אפילו לאחר זמן מרובה, ונזיר שגלח בלא תער, או שגלח בתער אפילו שייר רק שתי שערות לא עשה כלום, ולא קיים מצות גלוח⁵, בין נזיר טהור בין נזיר טמא, אבל שייר שערה אחת קיים מצות גילוח.

ב. לרבות את כל המעבירין ... כעין תער

¹ רמב"ם שם פרק ה הלכה יא

² והלכה למשה מסיני שלוקה גם בשערה אחרת אע"ג שבשאר מקומות שערה אחת לאו כלום היא וכמבואר בתוס' נזיר דף מ ע"ב (ערוה"ש שם סי' טו סעי' ג)

³ רמב"ם שם פרק ח הלכה ו

⁴ שרק הקרבן מעכב כמבואר בלח"מ פ"ד הי"ב שם

⁵ ולקמן גבי נשרה אחת וגלח אחת לא כתב אלא אין כאן מצות גילוח ולא כתב ולא עשה ולא כלום דשם אמרו בגמ' שער אין כאן מצות גילוח אין כאן וכתב רש"י ז"ל ומיהו בדיעבד שפיר דמי ומפני כן כתב שם אין כאן מצות גילוח אבל הכא כתב ולא עשה ולא כלום דהרי זה כאילו לא גילח כלל. לחם משנה שם

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסנת נזיר

נזיר שלוקה על גילוח הוא בין בתער בין בזוג כלומר מספריים⁶ והוא שקצצה מעיקרה כעין תער, וכן אם תלשה בידו לוקה, אחד המגלה ואחד המתגלה שנאמר (במדבר ו פסוק ה) תער לא יעבר על ראשו, ואם הניח ממנו כדי לכוף ראשה לעיקרה אינו לוקה שאין זה כעין תער.

י"א⁷ שאינו חייב אלא אם כן קצצה מעיקרא כעין תער⁸. וי"א⁹ שכל שקצצה ולא הניח כדי לכוף ראשה לעיקרה לוקה.

ומ"מ לכו"ע¹⁰ גם אם לא קצצה מעיקרא עובר בעשה שנאמר (במדבר ו פסוק ה) גדל פרע שער ראשו שנתחייב בזה הנזיר לגדל את שערות ראשו כל ימי היותו נזיר¹¹.

י"א שאפילו נזיר שקצץ מקצתה של שיערה אחת, ולא עקר את כולה, עבר על עשה זה המחייב את הנזיר לגדל פרע את שיער ראשו¹², אף שלא עבר בכך על לאו¹³. וי"א שאם נשאר מהשערה כדי לכוף ראשה לעיקרה¹⁴ לא עבר הנזיר אף על העשה¹⁵.

י"א שנזיר שהשיר את שערו ע"י שהעביר על ראשו סם, עבר על עשה זה המחייב את הנזיר לגדל פרע את שיער ראשו¹⁶. אף שלא עבר בכך על לאו¹⁷. וי"א שהנזיר לא עבר אף על העשה¹⁸.

⁶ ובוה המור גילוח בנזיר מאיסור גילוח פאת הראש והזקן דהתם בעינן השחתה ולהכי אין חייב אלא על תער ולא על מספריים כעין תער משא"כ הכא בנזיר חייב אפילו על תלישת שיער מעיקרו כיון שלא נאמר בו לשון השחתה אלא תער לא יעבור ומרבינן כל מיני מעבירים ועוד דבנזיר מבואר עיקר המצוה גדל פרע שער ראשו שהמצוה שניחנה לגדול וכל שעושה מעשה ומבטל הגידול עובר על לאו (ערוה"ש שם סעי' א ב)

⁷ תוס' נזיר מ ע"א ד"ה ובתער

⁸ ועיין בערוה"ש שם סעי' ט שכן הוא נמי דעת הרמב"ם שלכאורה סותר עצמו דבהתחלה כתב קצצה מעיקרא ואח"כ כתב כדי לכוף אלא ע"כ צ"ל שבתחילה כתב שיעור שלוקה עליו דהיינו שקצצה מעיקרא כעין תער ובסוף אתי למימר שאם הניח כדי לכוף ראשה וכו' אפילו עשה אין בזה כיון שנשאר כשיעור זה אבל אם לא קצץ מעיקרו אבל גם לא השאיר כדי לכוף אע"ג שאינו לוקה מ"מ עבר על העשה דומיא דסם המבואר בה"ב

⁹ לחם משנה בדעת הרמב"ם שם

¹⁰ לח"מ שם פרק ה הלכה יא

¹¹ רמב"ם נזירות פ"א ה"א ע"פ נזיר לט ע"ב. סהמ"צ לרמב"ם עשה צב, סמ"ג עשין קכו, החינוך מצוה שער.

¹² תוס' לט ע"ב ד"ה ת"ר.

¹³ אף שנחלקו הרמב"ם והתוס' כמה הוא השיעור של קציצת השערה לעבירת הלאו, מ"מ בכה"ג כו"ע מודים שלא עבר.

¹⁴ שזהו שיעור הרמב"ם להלאו.

¹⁵ משל"מ נזירות פ"ה ה"א ממשמעות לשון הרמב"ם שם והי"ב. ועיין במנחת חינוך מצוה שענ.

¹⁶ ספרי זומא פרשת נשא, הובא מילקוט שמעוני שם רמז תשי, סהמ"צ להרמב"ם עשה צב בשם מכילתא, ור"ל ספרי זומא הנ"ל, ועיין הערת ר"ח הלר שם בסהמ"צ שהוציא לאור, רמב"ם נזירות פ"ה ה"ב. ועיין תוס' לט ע"ב ד"ה ת"ר ופי' הרא"ש שם.

¹⁷ ראה לעיל.

¹⁸ פי' הרא"ש נזיר סא ע"א, עי"ש שנזיר מהור מותר להעביר בסם, ועיין מנחת חינוך מצוה שענ שהביאו מהשטמ"ק והוכיח שאף על העשה לא עבר. ועיין בפי' הרא"ש שם ובמנחת חינוך דמירי בסם שאינו חוזר ומצמיח אח"כ.

הלכות הדף היומי

מסכת נזיר

המנחת חינוך¹⁹ נסתפק אם אחר שגילח את שערו של הנזיר עובר על עשה זה המחייב ששער הנזיר יגדל פרוע, כשם שהוא עובר על הלאו של גילוח, או שעשה זה נאמר רק על הנזיר ולא על אחר שמגלחו.

ג. שלשה מגלחין ותגלחתן מצוה נזיר ומצורע ולוים וכו' וכלן שגילחו שלא בתער או ששיירו שתי שערות לא עשו ולא כלום

שלשה מגלחין ותגלחתן מצוה הנזיר והמצורע והלוים. לויים שנאמר בפרשת בהעלותך (במדבר ח פסוק ו) קח את הלויים מתוך בני ישראל וגו' והעבירו תער על כל בשרם וגו' אמנם גלוח הלויים היה במדבר ואינו נוהג לדורות וגלוח מצורע ונזיר נוהג לדורות.

נזיר שנאמר בפרשת נשא (שם פסוק יג יח) זאת תורת הנזיר ביום מלאת ימי נזרו וגו' ויגלח הנזיר פתח אהל מועד את ראש נזרו וגו' נצטוה הנזיר לגלח ראשו²⁰, ולהביא קרבנותיו במלאת ימי נזרו.

מצורע שנאמר בפרשת מצרע (ויקרא יד פסוק ב ט) זאת תהיה תורת המצרע ביום טהרתו וגו' והיה ביום השביעי יגלח את כל שעריו וגו' נצטוה²¹ המצרע לגלח והיא הטהרה השניה לו כיצד מגלחו, מעביר²² תער על כל בשרו הנראה אפילו בית השחי ובית הערוה שיער שעל כל הגוף עד שיעשה כדלעת שנאמר את כל שעריו.

¹⁹ מצוה שעג.

²⁰ ומבואר הוא כי לנזיר שני גלוחים, גלוח טומאה והוא אמרו (שם) וכי ימות מת עליו, וגלוח טהרה והוא אמרו יתעלה (שם) וביום מלאת ימי נזרו, ואין ראוי שימנו שני גלוחים אלו בשתי מצות לפי שגלוח טומאה הוא מדין מצות נזירות כי מצות עשה שלו הוא שירבה פרע בקדושה כמו שבאר אותו ודן אותו הכתוב בזה ואמר שאם נטמא במת בימי הנזירות יגלח ויביא קרבן ואז ישוב ויגדל פרע בקדושה כבתחלת מנין ימי הנזירות שחייב נפשו ספר המצוות לרמב"ם מצות עשה צג

²¹ ספר המצוות לרמב"ם מצות עשה קיא

²² רמב"ם הלכות טומאת צרעת פרק יא הלכה א

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת נויר

כשהוא²³ מגלח²⁴ אינו מגלח אלא בתער, ואם גילה שלא בתער, או שהניח שתי שערות לא עשה כלום, ומצורע אינו מגלחו אלא כהן.

דף מ:

ד. ואינו חייב עד שילקטנו בתער... איזהו גילוח שיש בו השחתה הוי אומר זה תער

נאמר בפרשת קדושים (ויקרא יט פסוק כז) לא תקפו פאת ראשכם ולא תשחית את פאת זקנד הוזהרנו בזה להשחית הזקן ומהעביר שער הפאות – הצדעים.

פאות הזקן הם ה', ולוקה על כל פאה ופאה ואם נטלן כולן כאחת לוקה חמש ורבו בהם הדעות²⁵, לפיכך ירא שמים²⁶ יצא את כולם ולא יעביר תער על כל זקנו כלל. ואפילו על השפה העליונה²⁷ או תחת הגרון.

אינו חייב על השחתת פאת הזקן עד שיגלחנו בתער, שנאמר ולא תשחית גילוח שיש בו השחתה וזהו תער, והמעבירו בתער עובר בחמשה לאוין שיש בו חמשה פאות, אבל במספרים מותר²⁸ ואפילו כעין תער²⁹. וי"א³⁰ שעכ"פ חייב להשאיר שיער כדי קריצת צפורן, ובלא זה הרי זו השחתה גם

²³ רמב"ם נזירות פרק ח הלכה ו

²⁴ רמב"ם הלכות טומאת צרעת שם הלכה ג

²⁵ יבואר במסכת מכות כ ע"א ועיין בביאור הגר"א ס"ק יח שכתב דהרמ"א שאסר להעביר תער גם תחת הגרון לפי שדומה לתיקון הנשים

²⁶ שו"ע יו"ד קפא סעי' יא וחכמ"א כלל פט סעי' יד

²⁷ לדעת הרמב"ם שם ה"ח "השפה מותר לגלחו בתער והוא השיער שעל גב השפה העליונה וכן השיער המדולדל מן השפה התחתונה ואע"פ שהוא מותר לא נהגו ישראל להשחיתו אלא יגלחו קצתו עד שלא יעכב אכילה ושתייה" אבל לדעת ר"ח הנ"ל בשפם יש את אחת משתי הפאות וא"כ ראוי להחמיר מדינא וכמש"כ בט"ז ס"ק ג

²⁸ ודעת החינוך במצוה רנב שפטור אבל אסור מדרבנן במספריים כעין תער וכן דעת מרכבת המשנה שם
²⁹ ועיין בדרכי תשובה שם ס"ק יח שהביא מאחרונים שעכ"פ ראוי להימנע מלגלח במספרים כעין תער משום חשד ומראית העין ויש בזה משום מדת הסידות

³⁰ שו"ת חלקת יעקב יו"ד סימן צ ולקרוץ בציפורן משמע אחיזה בציפורן אחד, פי' כשמעביר ציפורנו על עיקר השער, נאחו ונסבך הציפורן בו, והשער נאחו בין ציפורן לבשר, והוא ממש כעין הרגשת פנימת סכין ופנימת מזבח, שכשחז"ל התירו לנו על ידי מספרים, לא נשמע מזה היתר אף כשאינו חוגרת בציפורן. נמצינו למידין, במגלח למשעי באופן שהבשר חלק לגמרי בלי חגירת ציפורן, יש חשש דזה בעצמו כבר מקרי השחתה לדעת רש"י וסייעתי' והם רוב הפוסקים, וכמו שביארנו.

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת נויר

במספרים כעין תער, ולכן אין לגלח למשעי באופן שהבשר חלק לגמרי בלי חגירת ציפורן.

ומ"מ נזהרים³¹ כשמסתפרין במספרים שיעשה היקף הגילוח בלהב העליון של המספרים ולא בתחתון, פן יעשה הכל עם חלק התחתון והוי כתער, אולם תחת הגרון אין לחוש בזה, הואיל ואינו עיקר מקום הפאות³². וזה דוקא במספרים חדות אבל אם אינם חדות אין הלהב התחתון יכול לחתוך בלא סיוע דהלהב העליון וא"כ אין חשש של תער³³.

וכל גילוח שיש בו השחתה אסור³⁴ ולא רק בתער, ולפיכך אסור לגלח גם באבן העשויה חידודים חידודים שע"י חידודו משחית השיער. וי"א³⁵ שבאבן אינו דרך גילוח ומותר.

דוקא גילוח שיש בו השחתה אסור, אבל השחתה בלא גילוח אינו בכלל האיסור, ולפיכך מותר לגלח בסם ששורף את השיער שאע"ג שהוא משחית את השיער, מ"מ אינו גילוח. אך אחר שמשח הסם אין לגררו בסכין או בשאר דבר חד, ואפילו אם אינו רוצה אלא להוריד שאריות המשיחה שיש לו על פניו, כיון שבקלות יכולים לבוא לגילוח שיש בו השחתה שע"י הגירור בכח יחתוך הסכין או הדבר חד את השער שנשאר, והוי כמו תער לכן יטלו קיסם של עץ או כלי עצם חלק לגרר בו שבזה אין חשש חיתוך שערות כלל או שיורידו שאריות המשיחה ביד³⁶.

י"א³⁷ שאסור לגלח ע"י תלישת השיער בידיים וכ"ש שאסור להשחית ע"י מלקט ורהיטני³⁸ (פינצטה), וי"א³⁹ שאין בזה איסור כלל.

וכבר התבאר במסכת יבמות דף ה. שגם לגבי איסור לא תקפו פאת ראשכם שהזהירנו מהעביר שער הפאות – הצדעים⁴⁰, והם בסוף הראש הוא מקום

³¹ שם ושם סעי' י

³² ובב"ח כתב שלא יגלח תחת הגרון לא בתער ולא במספרים כעין תער וכתב עליו הש"ך "ולי נראה דעת הרב עיקר כיון דכל הפוסקים כתבו סתמא דבמספרים מותר אם כן הא דתרומת הדשן הו"מרא היא והבו דלא לוסף עלה"

³³ תרומת הדשן סי' רצה

³⁴ נודע ביהודה תנינא יו"ד סי' פא וז"ל שם "ומאי הפרש יש אם חיתוך השערות הוא בתער של ברזל או בשל אבן סוף סוף חותך השער סמוך לעיקרן ובאורייתא לא נאמר תער של ברזל דוקא אלא כל שמגלח וחותר השערות סמוך לעיקרן לאפוקי מספרים גילוח שיש בו השחתה מקרי והוי מעשה תער ואסור מדאורייתא."

³⁵ שו"ת חיים שאל ח"א סי' נב

³⁶ שם

³⁷ שו"ת צמח צדק החדש יו"ד סי' צג אות ז

³⁸ Tweezers בלע"ז

³⁹ שו"ת הת"ס יו"ד סי' קלט ונודע ביהודה תנינא יו"ד סי' פא וחיים שאל וכן משמע דעת עוד הרבה אחרונים

⁴⁰ כלומר החלק הצידי של הראש מעל האוזניים, הרקה

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת נויר

חיבורו ללחי מימין ומשמאל שי"א שאינו חייב אלא בתער⁴¹ או כל הדומה לו, שמשחית את השיער מעיקרו כגון אבן העשויה חידודים חידודים, שתופסים את השערות וחותכים אותם וכל כיו"ב⁴². ויש אוסרים אפילו במספרים כעין תער דהיינו שמגלח במספרים סמוך לבשר ואינו משייר כלום מן השערות⁴³. ויש לחוש לדבריהם כשיעור 3-4 מ"מ⁴⁴. וי"א שכעין תער הוא שלא הניח מהשער כדי לכוף ראשו לעיקרו (שהוא לערך 5 מילימטר⁴⁵), ואם הניח כשיעור זה הוא הנקרא שלא כעין תער ומותר⁴⁶.

ולפיכך צריך ליזהר במכונות גילוח שלנו, שהם ודאי לכל הפחות מספרים כעין תער, ולדעת כמה פוסקים הם תער ממש, שאין לגלח אם יודע שישאר שיעור של לכוף ראשו לעיקרו.

ובעונותינו הרבים מצוי שמעבירין הפאות, ובמיוחד ע"י מכונת תספורת עד סמוך לבשרם ממש ואין משיירין כלל, ויש בזה חשש דאורייתא והיה להם על כל פנים לשייר קצת מן הקצת, ולדעת החת"ס לשייר לפחות באורך 4 מ"מ, והוא מחמת שטועים לחשוב שפאת הראש הוא רק מה שאנו קורין פאה. ואינו כן כאשר נתבאר, והוא לאו גמור דאורייתא וראוי לכל איש ישראל להתחזק בזה⁴⁷.

⁴¹ בחינוך מצוה רנב כתב בדעת הרמב"ם דס"ל דאין מקיף אלא בתער דזה רק לענין חיובא אבל איסורא איכא אף במספרים כעין תער אבל דעת הב"י דלפי הרמב"ם מותר לנמרי דס"ל דהגמ' הכא איירי אף בהקפת הראש כמבואר בב"י יו"ד קפא ועיין בשו"ת חיים שאל ח"ב סי נב ועיין בדרכי תשובה סי' קפא ס"ק ב הביא מס' המרא והיי דף מה שהביא דברי הריטב"א דאע"ג ששורת הדין מותר במספרים אפי' כעין תער "מדת חסידות שלא לעשות כן לפני הרואים" ועי"ש שהביא מהרבה אחרונים שחלקו על הב"י וס"ל דאף לפי הרמב"ם פטור אבל אסור במספרים כעין תער

⁴² שו"ת נודע ביהודה תנינא יו"ד סי' פא

⁴³ דעת הרא"ש דהגמ' לא איירי אלא בהשחתת הזקן אך הקפת הראש הוא גם ללא תער כמבור בב"י שו"ע שם סעי' ג וחכמת אדם שם סעי' מז וכן משמע בבבאור הלכה סי' רנא סעי' ב ד"ה אפילו מספר וז"ל "ובעו"ה מצוי שמעבירין את הפאות עד סמוך לבשרן ממש ואין משיירין כלל ויש בזה חשש דאורייתא והיה להם לשייר עכ"פ קצת מן הקצת" וכן בסוף קונטרס מהנהג ישראל פי"ג כתב דכעין תער היינו סמוך לבשר

⁴⁴ ולענין קבלת תשובה כמי שגילח במספרים כעין תער עיין שו"ת זרע יצחק יו"ד סי' יב שבוזה יש לסמוך על דעת הרמב"ם שאין עובר על הלאו במספרים כעין תער

⁴⁵ עיין בספר תגלחת מצוה דף קלד שכתב שהשיעור 3-4 מ"מ אבל בקונטרס פלגי שמן סי' ג אות כו הביא מספר לשכנו תדרשו סעי' ו שבחצי ס"מ ייצא מכלל ספק

⁴⁶ שו"ת חתם סופר או"ח סי' קנד ועיין שו"ת הר צבי" יו"ד סי' קמ"ג דן לגבי יהודי המגלח את פיאותיו של חבירו בתער חשמלי. שאדם זה עובר על איסור "לא תקיפו", למרות שגזירות השערות נעשית על ידי המכונה, מאחר שהוא מכוון את המכונה על ראש המתגלח ולמעשה "מנהיג" אותה בין התלמים, ועי"ש גבי גילוח פאות הזולת באמצעות סם בספר שיניח סם גילוח על פיאות חבירו, שלדעת העב"ץ (בשו"ת שאילת יעב"ץ חו"מ סוף סי' שז) שסבירא לגבי נתינת שאור שאינו נחשב למעשה וז"ל "שאפי' נתן בו שאור, מ"מ אינו מחמיץ מיד, וה"ל כסוף המה לבוא סוף צנה לבוא", אין לייחס אליהם את הפעולות שהתחוללו בניגום והוא לא יתחייב מלקות על פעולה זו ועי"ש להילכתא

⁴⁷ קונטרס תפארת האדם למרן החפ"ז חיים זצ"ל אות ג

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסנת נויר

י"א⁴⁸ שפאה זו שמניחים בצדעים לא נתנו בו חכמים שיעור, ושמענו מזקנינו⁴⁹ שאינו מניח פחות מארבעים שערות⁵⁰. וי"א⁵¹ שיי בו שיעור לחיוב שאם תלש ב' שערות ממקום הפאה חייב. וי"א⁵² שאפילו בגילוח שיערה אחת חייב, ולהלכה מחמירים⁵³ שכל רוחב מקום זה לא תגע בו יד.

ולכתחילה⁵⁴ מעיקר הדין ראוי להסתפר בפיאות הראש רק על גבי המסרק של ספרים, כדי שלא יגעו המספרים בבשר כלל⁵⁵ ואין צריך להאריך השערות יותר מכך, ונהגו בהרבה מדינות להאריך השערות ולגדל הפאות עד סוף האוזן, או עד הלחי התחתון, וקדוש יאמר לו⁵⁶.

ואם צריך לגלח לרפואה, יגלח במספרים שהלהב התחתון שלהם הנוגע בבשר אינו חד⁵⁷, שאז אינו מגלח סמוך ממש לבשר, ועדיף לעשות כן ע"י נכרי⁵⁸.

י"א⁵⁹ שאסור להקיף הראש ע"י תלישת השיער בידיים וכן ע"י משיחת סם וכ"ש שאסור להשחית ע"י מלקט ורהיטני⁶⁰ (פינצטה), וי"א⁶¹ שאין בזה איסור הקפה.

⁴⁸ רמב"ם שם ה"ו

⁴⁹ דעת החת"ס יו"ד קלט שלרמב"ם כל שמשאיר ב' שערות אינו חייב מן התורה אבל קבלת החכמים היה להשאיר ארבעים משום מראית העין אבל התשב"ץ בשו"ת ח"ג סי' צג ס"ל דלדעת הרמב"ם בעי' ארבעים מן התורה ואם גילח אפי' אחת והעמידם על ל"ט חייב מן התורה וכמש"כ במנחת חינוך מצוה רנא אות ה ובשו"ת מלמד להועיל ח"ב יו"ד סי' סד אות יא

⁵⁰ ודלעת התשב"ץ שם בעינן שיהיו ארבעים מרובעות בשטח גרים (שהוא שטח שש שערות מרובעות) אבל בב"י כתב שהוא שיעור לרוחב הפאה ולא לכמות השערות עיי"ש

⁵¹ כך דעת הסמ"ג וכ"כ בביאור הגר"א אות יד

⁵² שו"ת מלמד להועיל ח"ב יו"ד סי' סד אות יא ועיין במהרי"ץ חיות נדה נב ע"ב על רש"י דה והאמורות

⁵³ שו"ע שם סעי'ט ודרכי תשובה שם ס"ק יב

⁵⁴ דרכי תשובה שם ס"ק טז

⁵⁵ ובכתב סופר בהגדה על החת"ס סוף יו"ד כתב שנהגו לגדל כל השערות באורך עד כדי לכוף ראשן לעיקרן ומ"מ בני ביתו ותלמידיו נהגו לגדל באורך עד סוף האוזן

⁵⁶ ועיי"ש שו"ע האר"י ז"ל אין לגדל מעבר ללחי התחתון עיי"ש בטעמו ואכמ"ל

⁵⁷ וזה לדעת החכמת אדם והמ"ב אבל לחת"ס דבעינן כדי לכוף ראשם וכו' א"כ זה לבד לא מהני אמנם לדעתו יכול לגלח בסם או בתלישה בכלי ועיין שו"ת מלמד להועיל ח"ב יו"ד סי' סד כתב שיש אופנים שמותר לצורך רפואה ועיין בשו"ת מהרי"א הלוי ח"א סי' קיט משמע שאוסר בכל גווני ואפילו בסכנת אבר אם לא שיש משום פקוח נפש (כגון שצריך לעשות ניתוח במקום הפאה וכיו"ב) ואכמ"ל

⁵⁸ חכמת אדם שם ודרכי תשובה שם ס"ק ו

⁵⁹ בערוך לנר מכות דף כ תלה זה במחלוקת הרמב"ם ותוספות אם מותר במספרים כעין תער ועיין במהר"ם שיק על המצות מצוה רנב אות ד שהוכיח נמי לאסור בזה

⁶⁰ Tweezers בלע"ז

⁶¹ שו"ת חת"ס יו"ד סי' קלט ומה דאיתא בתוספתא שלא יאחו אדם בזקנו או בפאות בחווק עד פן יתלוש שיער אחת או שתים זהו רק אם אוחו בכוונה דרך כעס או חרון (דרכי תשובה שם ס"ק טו)

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>